

Broj: 04-47-5-741-10/19VT
Banja Luka, 01.04.2019. godine

Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Institut), na osnovu člana 13. stav (1) Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava („Službeni glasnik BiH“, br. 63/10; u daljem tekstu: Zakon), a u vezi sa članom 12. Zakona, nakon provedenog nadzora nad radom Asocijacije kompozitora-muzičkih stvaralaca „AMUS“, Trg solidarnosti 2a, Sarajevo, d o n o s i

RJEŠENJE

NALAŽE SE Asocijaciji kompozitora-muzičkih stvaralaca AMUS provođenje sljedećih mjera za otklanjanje nepravilnosti u radu, i to:

1. Izvršiti izmjene i dopune Poslovnika o radu Skupštine, i to: u članu 14. stav (2) precizirati u kojim slučajevima se članovi Skupštine mogu izjašnjavati elektronskim putem ili putem zemaljske pošte, s tim da se ovakav vid izjašnjavanja ne može primjenjivati u slučajevima kada Skupština razmatra dokumenta iz člana 20. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava; izmjene i dopune Statuta, pravila raspodjele ubranih naknada i godišnji plan raspodjele ubranih naknada, izbor i razrješenje članova organa upravljanja kolektivne organizacije.
2. Za otklanjanje nepravilnosti u finansijskom poslovanju AMUS-a, nalažu se sljedeće mjere:
  - izvršiti analizu troškova poslovanja i o tome sačiniti izvještaj, koji treba da usvoji Skupština AMUS-a;
  - u godišnjim finansijskim izvještajima prikazati tabelarno sve troškove kolektivne organizacije, sa detaljnim obrazloženjem svih troškova;
  - sačiniti instrukciju i definisati pravila o unosu „košuljica“ - podataka o korištenim (emitiranim) muzičkim djelima u sistem obrade podataka i način kontrole navedenih podataka, koji treba da usvoji Skupština AMUS-a;
3. Rok za otklanjanje navedenih nepravilnosti pod tačkom 1. i 2. ovog rješenja je 90 dana od dana prijema rješenja.
4. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Postupajući po službenoj dužnosti, na osnovu člana 12. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava („Službeni glasnik BiH“ br. 63/10; u daljem tekstu: Zakon), Institut za intelektualno vlasništvo BiH je dostavio Asocijaciji kompozitora-muzičkih stvaralaca „AMUS“ (u daljem tekstu: AMUS), dopis broj 03-47-5-741/18VT od 2.11.2018. godine, kojim su obaviješteni da će ovlašteni službenici Instituta za intelektualno vlasništvo BiH, počev od 13.11.2018. godine, obaviti nadzor nad radom i izvršiti uvid u poslovne knjige i drugu poslovnu dokumentaciju kolektivne organizacije u službenim prostorijama AMUS-a. Dodatni nadzor nad radom AMUS-a najavljen je dopisom Instituta broj 03-47-5-741-7/18VT od 21.02.2019. godine.

Institut je izvršio nadzor nad radom AMUS-a za 2017. godinu i usklađenost poslovanja sa zakonima i dr. relevantnim propisima, u periodu od 13. do 14.11.2018. godine i 07.03.2019. godine, o čemu su sačinjeni zapisnici o izvršenom nadzoru.

U postupku nadzora nad radom AMUS-a, službenici Instituta su kontrolisali opšte i pojedinačne akte organizacije, kolektivne ugovore sa udruženjima korisnika, tarife i svaku njihovu izmjenu i dopunu, ugovore sa stranim kolektivnim organizacijama, odluke Upravnog i Nadzornog odbora i Skupštine kolektivne organizacije, isplate tantijema autorima, interne akte organizacije i finansijsku dokumentaciju. Institut za intelektualno vlasništvo BiH je sačinio nacrt Izvještaja o nadzoru nad radom Asocijacije kompozitora-muzičkih stvaralaca (AMUS) za 2017. godinu, koji je dostavljen na očitovanje AMUS-u, u roku od 15 dana od dana prijema nacrta Izvještaja.

AMUS je u ostavljenom roku, dana 04.02.2019. godine, dostavio Institutu očitovanje na nacrt Izvještaja o izvršenom nadzoru nad radom AMUS-a za 2017. godinu. Nakon preispitivanja navoda iz očitovanja AMUS-a na nacrt Izvještaja, Institut je izvršio dodatni nadzor, nakon čega je sačinio konačni Izvještaj o nadzoru nad radom AMUS-a za 2017. godinu.

1. U postupku nadzora nad radom AMUS-a Institut je kontrolisao opšte i pojedinačne akte organizacije. Analizom Poslovnika o radu Skupštine, broj P-03/17, koji je usvojen na sjednici Skupštine dana 05.04.2017. godine, utvrđeno je da je članom 14. stav (2) Poslovnika predviđeno da su odluke Skupštine važeće kada se članovi Skupštine o njima izjašnjavaju zemaljskom ili elektronskom poštom. Ovakve odluke će se donositi kada treba djelovati hitno i ne postoji mogućnost sazivanja Skupštine. U postupku nadzora nad radom AMUS-a je utvrđeno da je Skupština AMUS-a nije, u skladu sa članom 20. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava, usvojila godišnji Izvještaj o poslovanju za 2017. godinu i druga dokumenata predviđena ovim članom zakona. U 2018. godini, nije održana nijedna Skupština AMUS-a (zbog problema sa utvrđivanjem kvoruma za punovažno odlučivanje), a ista je zakazivana 4 puta. Predsjednik Skupštine Edin Dervišhalidović i podpredsjednik Mladen Matović su podnijeli neopozive ostavke na svoje funkcije.

Članom 21. Statuta AMUS-a propisano je da je Skupština udruženja najviši organ udruženja koju čine svi redovni članovi udruženja sa jednakim pravom glasa. Skupština se sastaje najmanje jednom u toku kalendarske godine ili po potrebi i ima za cilj kontrolu rada udruženja putem razmatranja izvještaja o radu udruženja. O sjednici Skupštine vodi se zapisnik u koji se unose svi podaci o radu Skupštine, a naročito tok diskusije, zaključci i podaci o glasanju.

Iz navedenog je jasno da Statutom AMUS-a nije predviđena mogućnost održavanja Skupštine koja se svodi samo na elektronsko glasanje (za, protiv ili suzdržan), bez mogućnosti da se o svim tačkama dnevnog reda provede diskusija i rasprava, pa da se nakon održane rasprave pristupi javnom glasanju. Ovo je posebno značajno zbog činjenice da je AMUS kolektivna organizacija koja ostvaruje prava autora muzičkih djela, na osnovu dozvole koju je dobila od Instituta, i da djeluje u svoje ime, a za račun autora koji su svoja isključiva autorsko-pravna ovlaštenja prenijeli na organizaciju. AMUS ostvaruje prihode isključivo od korištenja imovinskih prava svojih članova i tako upravlja tuđim novcem, a ima monopolski položaj na tržištu. AMUS postoji zbog autora i zbog te bitne činjenice potrebno je osigurati transparentnost poslovanja AMUS-a i maksimalan stepen demokratičnosti, što je moguće postići samo ako se autorima (članovima Skupštine AMUS-a) omogući da na redovnoj sjednici Skupštine raspravljaju i odlučuju o svim bitnim pitanjima u kolektivnoj organizaciji, a posebno o izmjenama i dopunama Statuta i pravilima o raspodjeli ubranih naknada. Zbog toga je neophodno izmijeniti član 14. stav (2) Poslovnika o radu Skupštine i isti uskladiti sa Statutom, a posebno precizirati u kojim slučajevima se članovi Skupštine mogu izjašnjavati elektronskim putem ili putem redovne pošte, s tim da se elektronsko izjašnjavanje ne može primjenjivati u slučajevima kada Skupština razmatra dokumenta iz člana 20. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava; izmjene i dopune Statuta, pravila raspodjele ubranih naknada i godišnji plan raspodjele ubranih naknada, izbor i razješenje članova organa upravljanja kolektivne organizacije.

2. U postupku nadzora smo izvršili kontrolu finansijskog poslovanja AMUS-a, sa posebnim osvrtom na troškove poslovanja AMUS-a, kao kolektivne organizacije koja djeluje u svoje ime, a za račun autora koji

su svoja isključiva autorsko-pravna ovlaštenja prenijeli na organizaciju. AMUS ostvaruje prihode isključivo od korištenja imovinskih prava svojih članova i tako upravlja tuđim novcem. Zbog toga je bitno da o troškovima organizacije odlučuju njeni članovi i da ti troškovi ne smiju da budu viši nego što je to u konkretnom slučaju opravdano. Ukupni operativni rashodi za potrebe funkcioniranja AMUS-a u 2017. godini iznose 1.306.576 KM ili 32,88% od ukupno ostvarenih prihoda (3.973.821 KM), odnosno 28,71% od ukupno naplaćenih sredstava (naplaćeno ukupno sa PDV-om 4.551.205 KM). Rukovodstvo AMUS-a je dužno da prati strukturu troškova poslovanja, te da troškove realizira samo do iznosa koji je odobrila Skupština. Ukupni troškovi AMUS-a za financijsku godinu ne smiju prelaziti 30% naplaćenih sredstava u toj godini. Od ukupno naplaćenih sredstava AMUS plaća obveze za PDV. Iz finansijskih izvještaja se vidi da se troškovi poslovanja AMUS-a ne smanjuju, a standardi poslovanja kolektivnih organizacija nalažu da s povećanjem prihoda, troškovi poslovanja moraju biti procentualno manji u odnosu na ostvareni prihod. Zbog toga je potrebno da organi upravljanja AMUS-a izvrše analizu troškova poslovanja i o tome donesu izvještaj. Doneseni izvještaj je potrebno razmotriti na Skupštini AMUS-a, te nakon toga dostaviti Institutu. Da bi se postigla transparentnost u poslovanju kolektivne organizacije, potrebno je prilikom sačinjavanja finansijskih izvještaja prikazati sve troškove na analitičkim knjigovodstvenim kontima (prikazati sve pojedinačne troškove u tabelarnom dokumentu), te sačiniti detaljno obrazloženje finansijskog izvještaja, koji će biti sastavni dio finansijske tabele. Posebno je potrebno obrazložiti sredstva utrošena za „ostali ugovori“ (245.973 KM) i sredstva utrošena za „usluge“ (307.786 KM).

U finansijskom izvještaju je potrebno prezentovati sve informacije o angažovanju osoba za obavljanje poslova u organizaciji, koje je poslove obavljao, kakva je korist ostvarena za organizaciju temeljem navedenog angažmana, te koju je naknadu dobio za obavljene posao, a sve u skladu sa članom 7. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava kojim je predviđeno da kolektivna organizacija mora obavljati sve poslove u okviru svoje djelatnosti na način koji osigurava postizanje najvećeg mogućeg stepena efikasnosti, dobrog poslovanja, štedljivosti i transparentnosti. Ovo je bitno iz razloga što kolektivna organizacija ostvaruje prihode isključivo od korištenja prava svojih članova i tako upravlja tuđim novcem. Zato moraju da u svakom dijelu svog rada, odnosno pri svakoj aktivnosti da uzimaju, u prvom redu, u obzir interese svojih članova. To znači da je dužna obavljati sve svoje poslove sa najmanjim mogućim troškovima, na najbolji i najefikasniji način i uz apsolutnu transparentnost.

U postupku nadzora utvrđeno je da je AMUS isplaćivao pozajmice u 2017. godini. Za pozajmicu koja je isplaćena ravnateljici Stručne službe nije donesena odluka od strane Upravnog odbora niti bilo kakav drugi službeni dokument, nego je pozajmica isplaćena na temelju e-maila (predsjednik Upravnog odbora je putem e-maila dao suglasnost i odobrenje za isplatu pozajmice). Prilikom nadzora dostavljen nam je e-mail od Stručne službe, u kojemu se navodi da predsjednik i potpredsjednik odobravaju isplatu pozajmice dana 02.02.2017. godine.

Aktivnosti, koje nemaju karakter poslova kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava, kako je predviđeno članom 3. Zakona, organizacija ne smije da obavlja. U tom pogledu, neophodno je da prilikom analize finansijskih izvješća i izvješća o poslovanju, Skupština udruženja, Nadzorni odbor i Upravni odbor provjere da li organizacija obavlja i neke aktivnosti koje nemaju karakter zastupanja njenih članova, odnosno, karakter kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava. Na primjer, organizacija ne smije da pozajmljuje novac svojim članovima ili zaposlenicima, a koje aktivnosti su utvrđene u postupku nadzora.

U postupku nadzora utvrđeno je da je AMUS dva puta vršio isplatu tantijema autorima, u januaru i julu 2017. godine. Nakon navedenih isplata, AMUS je zaprimio 81 žalbu autora na iznos isplaćenih tantijema, a nakon izvršenih provjera podataka navedenih u žalbama, utvrđeno je da je 55 žalbi (67,90%) bilo osnovano, a 26 neosnovano. Direktor Stručne službe je izjavio „da svi emiteri ne ulaze u obradu iz razloga što se ne mogu stići obraditi sve „košuljice“ - podatke o korištenim (emitiranim) muzičkim djelima, i onda su prioritet emiteri koji puštaju domaću muziku“. Organi upravljanja AMUS-a su dužni da definišu pravila i donesu instrukciju o načinu unosa „košuljica“ – podataka o korištenju (emitovanju) muzičkih djela, koje dostavljaju emiteri, i na koji način se provodi kontrola unesenih „košuljica“ u sistem za obradu podataka, a sve iz razloga što od ovih podataka zavisi tačnost isplata autorskih honorara.

Na osnovu naprijed iznesenog, u skladu sa članom 13. Zakona, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Pouka o pravnom lijeku: Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku. Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor, podnošenjem tužbe Sudu Bosne i Hercegovine u roku od 60 dana prijema rješenja.

DOSTAVLJENO:
-AMUS, Trg solidarnosti 2a,
71 000 Sarajevo
-a/a

